

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR

KLUB ČESKÝCH TURISTŮ

DOPORUČENÉ ZÁSADY
*PRO ZŘIZOVÁNÍ, ZNAČENÍ A ÚDRŽBU NAUČNÝCH STEZEK
A PRO ZŘIZOVÁNÍ BODOVÝCH INFORMAČNÍCH PANELŮ*

10.9.2001

Doporučené zásady pro zřizování, značení a údržbu naučných stezek a pro zřizování bodových informačních panelů

Cílem těchto zásad, které vznikly ve spolupráci Ministerstva životního prostředí (dále MŽP), Ministerstva pro místní rozvoj (dále MMR) a Klubu českých turistů (dále KČT), je sjednotit podmínky zřizování, značení a údržby naučných stezek (dále NS) a tam, kde pro jejich vytvoření nejsou potřebné podmínky, zavést umístování bodových informačních panelů (dále BIP). Splnění kritérií těchto zásad je nutnou podmínkou pro získání dotací na zřízení a následnou údržbu NS a BIP z dotačních programů MŽP a MMR. Je rovněž nutnou podmínkou pro to, aby KČT převzal vyznačkování těchto NS včetně jeho průběžné údržby, jakož i zapojení BIP do sítě svých turistických značených tras.

Uvedená ministerstva i KČT doporučují orgánům krajských samospráv a dalším subjektům, aby splněním těchto zásad rovněž podmínily poskytování svých dotací na tuto činnost v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 7. února 2001 č. 114: „Zásady vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy“.

Článek 1

Charakteristika naučných stezek a bodových informačních panelů

Naučné stezky jsou zpravidla vyznačované výchovně vzdělávací trasy vedené přírodně nebo kulturně pozoruhodnými prostory, na nichž jsou vybrány některé významné jevy a objekty, které jsou zvláště vysvětleny. Výklad na stanovených místech se podává zpravidla na informačních panelech nebo v průvodcovském textu, případně kombinací obou způsobů.

Pokud se vyskytnou jen ojedinělé významné jevy a objekty, které neumožňují účelné vytvoření naučné stezky, zřizují se u nich bodové informační panely. Pokud jsou umístěny mimo sídla, zajišťují přístup k nim zpravidla turistické značené trasy Klubu českých turistů (dále TZT). Za BIP lze považovat i informační tabule umístěné na kulturně nebo historicky cenných objektech (budovách) v městských památkových rezervacích nebo zónách.

Článek 2

Projekt na zřízení naučné stezky nebo bodového informačního panelu

Zřízení NS nebo BIP může navrhnout kterákoliv právnická nebo fyzická osoba (dále jen zřizovatel). Zřizovatel však musí vycházet z možnosti území a podmínek, stano-

vených zejména v územní plánovací dokumentaci nebo vyplývajících z územních rozhodnutí a nařízení a z územních plánovacích podkladů.

Zřizovatel zpracuje projekt na zřízení NS nebo BIP, jehož součástí bude vedle tématického obsahu:

- úplná adresa zřizovatele NS nebo BIP
- průběh trasy nebo umístění BIP (zákres v mapě vhodného měřítko nebo v její kopii),
- způsob vyznačení naučné stezky nebo zapojení BIP do sítě TZT (viz čl. 3 a 4)
- vybavení naučné stezky informačními panely (u BIP odpadá),
- podmínky pro zabezpečení ekologicky udržitelného cestovního ruchu (s výjimkou NS nebo BIP v památkových rezervacích nebo zónách).

Zřizovatel pak s KČT dohodne způsob vyznačení NS nebo zapojení BIP do sítě TZT a uzavře s ním na tuto činnost i na následnou údržbu značení smlouvu, která bude přiložena k projektu a bude pro případ realizace projektu obsahovat závazek zřizovatele průběžně udržovat vybavení naučných stezek informačními panely a její schůdnost nebo průběžně udržovat bodové informační panely.

Zřizovatel je dále povinen předložit společně s projektem:

- souhlas vlastníků, nájemců či správců pozemků, po kterých má navrhovaná NS vést nebo na nichž má být umístěn BIP,
- vyjádření příslušného orgánu ochrany přírody,
- vyjádření příslušného orgánu státní památkové péče v případě průchodu NS nebo umístění BIP v památkové rezervaci nebo památkové zóně nebo v případě, že NS nebo BIP prezentují památkové a kulturní hodnoty na ostatním území.

Článek 3

Vyznačení naučné stezky včetně následné údržby

V případě uzavření smlouvy provede KČT vyznačení NS v terénu podle platných metodických pravidel KČT. Ta umožňují dva způsoby vyznačení, z nichž přednostně má být použit první:

- A. Pokud vede NS po stávajících trasách TZT, nebude vyznačována zvláštní značkou NS, ale pro její sledování v terénu bude využito stávajícího turistického značení. O průběhu NS bude uživatel informován na všech rozcestích TZT zvláštními směrovkami (obr. 1), v jejichž hrotech bude pás nebo symbol TZT, po níž NS pokračuje. V případě, že se návrh

průběhu NS zcela neshoduje s průběhem TZT, posoudí se při přípravě smlouvy mezi zřizovatelem a KČT možnost přizpůsobení průběhu NS průběhu TZT, případně možnost přeložení průběhu TZT na navrženou trasu NS za předpokladu, že to výrazněji nenaruší zásady stavby sítě TZT nebo jejich schůdnost.

B. V případě, že trasa NS leží mimo stávající síť TZT, vyznačuje se novou pásovou značkou nebo místní značkou nebo zvláštní značkou naučné stezky. Pokud křížuje jiné TZT, vybaví se v prvních dvou případech směrovkami naučné stezky podle bodu A, ve třetím případě běžnými směrovkami s uvedením názvu NS v záhlaví a symbolu NS v hrotu směrovky (obr. 2). Krátké NS (do délky cca 1 km) s plánkem jejich průběhu na informačních panelech zůstanou v tomto případě zpravidla bez směrovek.

Značení NS, které KČT převezme do své správy na základě smlouvy se zřizovatelem, bude pravidelně udržovat v rámci plánu obnovy své sítě TZT.

Článek 4

Zapojení bodových informačních panelů do sítě TZT

Pokud nebude BIP umístěn přímo na trase TZT, ale v její bezprostřední blízkosti, provede KČT její přeložení kolem BIP v případě, že to výrazněji nenaruší zásady stavby sítě TZT nebo schůdnost trasy. Pokud to nebude možné, BIP nebude od nejbližší trasy vzdálen více než 1 km a pro příchod k němu bude možno nalézt vhodnou komunikaci (pěšinu), vytvoří KČT k BIP od nejbližší TZT významovou odbočku vybavenou směrovkou, jejíž text bude charakterizovat příslušný BIP a udávat vzdálenost k němu.

Článek 5

Vybavení naučných stezek, zřizování BIP a údržba

Vybavení NS (informační panely, průvodcovské texty, průvodcovské služby apod.) a schůdnost NS (lávky, hat'ové chodníky apod.) včetně příslušné údržby zajistí zřizovatel. Obdobně zajištění BIP a jejich údržby, případně i schůdnosti odbočky k němu je povinností zřizovatele.

Pokud jsou součástí informačních panelů nebo průvodcovských textů mapy nebo plánky, je v případě, že NS vede po TZT, nezbytné do nich zakreslit průběh těchto TZT (i v nejbližším okolí NS). Podklady pro znázornění průběhu TZT poskytnou příslušné územní značkářské složky KČT.

Článek 6 Závěrečná ustanovení

Zákresy průběhu NS, které KČT na základě uzavřené smlouvy bude mít ve své péči, uveřejní ve svých turistických mapách i v mapách, na jejichž vydávání bude spolupracovat. Pokud dojde k širšímu uplatnění BIP, vytvoří pro jejich zákres do turistických map KČT zvláštní mapovou značku.

Tyto zásady se nevztahují na zřizování BIP, které nevyžadují zapojení do sítě TZT.

Ministerstva a KČT zajistí předání těchto zásad všem svým orgánům, organizacím a složkám, jichž se týkají.

V Praze dne 10. 9. 2001

Za MMR ČR

PhDr. Blažena Křížová
ředitelka Odboru realizace
a rozvoje CR MMR ČR

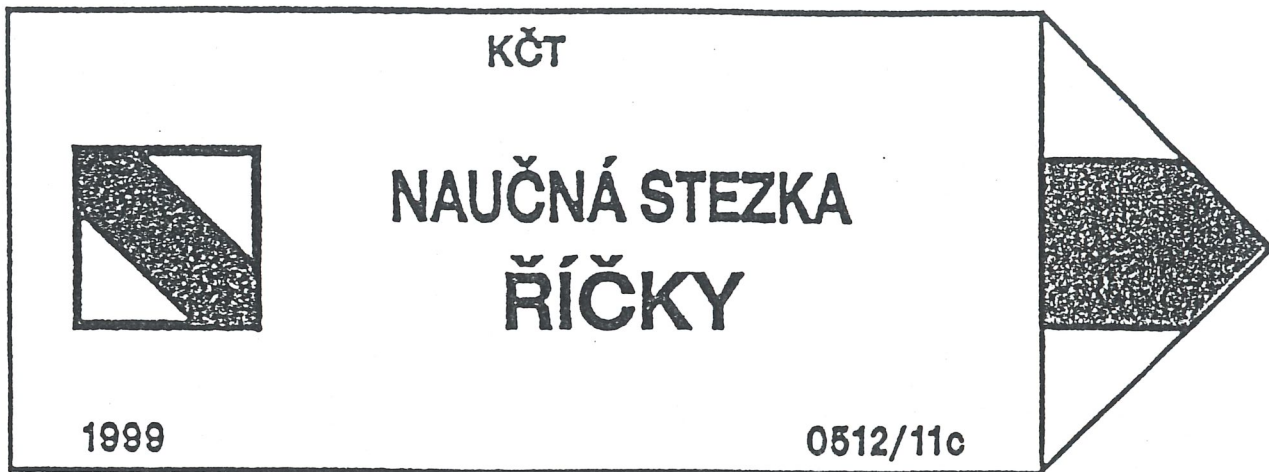
MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
Za MŽP ČR
100 PŘEMISLA 10, Vršovická 65
23

PhDr. MUDr. Tomáš Hájek
vedoucí Samostatného oddělení
ekologie urbanizovaných prostorů a CR MŽP ČR

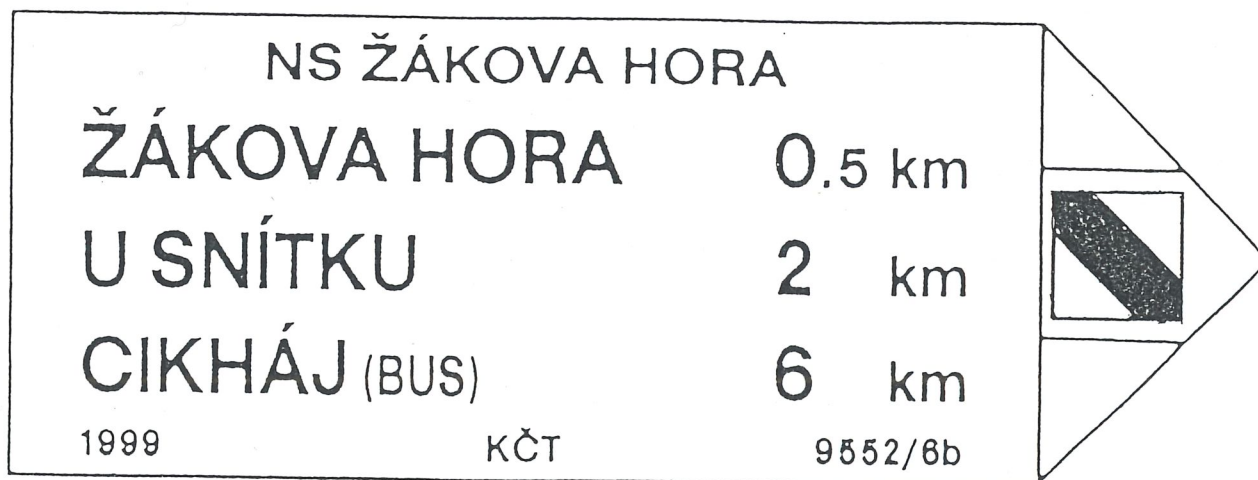
Za KČT

Ing. Jan Havelka
předseda KČT

Obr. 1: Směrovka NS vedoucí po stávajícím turistickém značení

Obr. 2: Směrovka NS vyznačované zvláštní značkou NS

Vzor – nutno upravit podle toho, zda se bude jednat o NS nebo BIP

Smluvní strany:

1.

zast.:
IČO:
jako zřizovatel

a

2. Klub českých turistů, se sídlem Archeologická 2256, 155 00 Praha 5 – Lužiny

zast.:
IČO: 00505609

uzavírají ve smyslu Doporučených zásad pro zřizování, značení a údržbu naučných stezek a pro zřizování bodových informačních panelů tuto dohodu:

I.

Smluvní strany konstatují, že zřizovatel zpracoval projekt na zřízení naučné stezky (alt. na zřízení bodových informačních panelů). Za účelem vyznačení naučné stezky a její následné údržby (alt. zapojení bodových informačních panelů do sítě TZT) upravují touto dohodou vzájemná práva a povinnosti.

II.

Zřizovatel se zavazuje, že:

- zajistí vybavení naučné stezky ..... a schůdnost naučné stezky, včetně údržby,
- zajistí zřízení bodového informačního panelu, včetně údržby, příp. schůdnosti odbočky k němu,
- zajistí zákres průběhu TZT, po nichž vede naučná stezky do map nebo plánek (podle pokladů poskytnutých územní značkářskou složkou KČT,
- .....

III.

Klub českých turistů se zavazuje, že:

- provede vyznačení naučné stezky v terénu, a to (alt. dle čl. 3 písm. A. nebo písm. B.),
- zajistí pravidelnou údržbu značení naučné stezky v rámci plánu obnovy sítě TZT,
- event. provede přeložení TZT kolem bodového informačního panelu,
- event. vytvoří významovou odbočku,
- poskytne podklady pro znázornění průběhu TZT v mapách nebo pláncích,
- uveřejní zákres průběhu naučné stezky (alt. bodových informačních panelů) v mapách vydávaných KČT a v mapách, na jejichž vydávání KČT spolupracuje,
- .....

Tato smlouva bude použita jako příloha k projektu na zřízení naučné stezky (alt. na zřízení bodového informačního panelu).

V ..... dne .....

.....
zřizovatel

.....
předseda RSZ RZ KČT